

Bc. Petr Šilha:

Islám očima papežů Benedikta XVI. a Františka

Posudek oponenta diplomové práce

Petr Šilha se věnuje tématu, jež v současné době vykazuje přesah z ryze akademické do občanské sféry. Postoje významných představitelů největší ucelené, jednotné náboženské organizace světa mohou ovlivňovat vztah velkého množství lidí západní civilizace k islámu jako náboženství tematicky blízkému, v jistém smyslu sousednímu a rovněž i přítomnému prostřednictvím islámských menšin v západních zemích.

Student pokládal za potřebné zasadit postoje posledních dvou papežů, současného a bezprostředně předcházejícího do historické souvislosti. První přibližně polovina diplomové práce se věnuje pramenům obou náboženství, historii vztahů až po II vatikánský koncil a aktivitám Hanse Künga. Druhá část se vrací k tématu práce a měla by se věnovat postojům obou papežů.

Nutno ocenit koncepci práce. Autor vyrovnaně sleduje příznivé a i nepříznivé podoby vztahů mezi křesťanstvím (v jeho římskokatolické podobě) a islámem. Vedle chronologického přístupu uplatňuje i typologii křesťanského „vnímání“ (tedy posuzování či hodnocení) islámu, i když je otázkou, jsou-li čtyři typy křesťanského pojmání islámu skutečně paradigmaty v Kuhnově, případně Kungově smyslu.

Předností práce je pečlivá práce s prameny. V textu autor pečlivě dokládá svá tvrzení, pokud nejde o autorskou úvahu nebo o obecně známá fakta. Činí to náležitě odlišenými citacemi dokládající autorova tvrzení a patřičnými bibliografickými odkazy. Bibliografický přehled na konci práce je členěn neobvykle detailně. Je to však možné uspořádání. Zvolené primární i sekundární zdroje jsou vhodné. Ocenění si zaslouží využití většího počtu cizojazyčných pramenů.

Ke slabším stránkám práce je nutno přičíst nesoulad textu s názvy kapitol či částí práce. Což poněkud snižuje přehlednost práce. Např. kapitola 1.1 Křesťané v Koránu neobsahuje nic o hodnocení křesťanství v Koránu kromě poznámky pod čarou, a pojednává o biblických hodnoceních jiných náboženství. Nemalá část kapitoly 2.2 se nevěnuje typologizaci, jíž má v názvu, nýbrž je to (od s. 46) pokračování dějinného přehledu z kapitoly 2.1.

Dále je nutno práci vytknout, že i v části 3, kde bychom hledali jádro práce, najdeme kromě reprodukováných a zhodnocených postojů obou papežů i rozsáhlý exkurs do dějin vztahů misie a mezináboženského dialogu zahrnující referování o dokumentu II. vatikánského koncilu a postojích a o aktivitách Papežské rady pro mezináboženský dialog. Budí to dojem, jakoby téma vyjádřené názvem práce neposkytlo dostatek materiálu a bylo třeba hledat souvisící témata, aby práce získala patřičný rozsah.

Za výstižné považuji shrnutí probírané látky v závěru. Student nezůstává u popisu a nevyhýbá se hodnocení, což je v daném rozsahu vhodné. Vzhledem k výrazným přednostem a okrajovým nedostatkům doporučuji práci k obhajobě a navrhuji hodnotit ji stupněm 1.5 výborně mínus.

Vypracoval: Ivan Štampach